

Sunuş

Yazılı kaynaklarının tarihi, 7-8. yüzyıllara gitse de bu kaynaklardaki dilin işlekliliği ve bazı özellikleri, Türkçemizin çok daha eskilerden beri kullanıldığına dair önemli veriler sunmaktadır. Nitekim *Esik Yazıtı*'nı Türkçe okuma denemeleri, yazılı Türkçenin yaşını MÖ 4-5. yüzyıllara kadar taşımaktadır. Birtakım diller arası ilişkiler ve bu konuda yapılan çalışmalar da dikkate alındığında Türkçemizin yaşı, dünyanın bilinen en eski dili olan Sümerce zamanına kadar götürülmektedir.

Türkçe, çeşitli verilerde konuşur sayısı bakımından dünyada 6. sırada gösterilmektedir. Bugün Avrupa içlerinden Bering Boğazı'na kadar uzanan bir coğrafyada konuşulan dilimiz, konuşulduğu alanın genişliği bakımından da dikkatleri çekmektedir. Elbette, dünyada çok geniş sahalarda yaygın olarak kullanılan başka diller de mevcuttur. Ancak bahsettiğimiz alan, ana dili konuşurları açısından değerlendirildiğinde Türkçenin bu konudaki farkı daha iyi anlaşılacaktır. Türkçe, aslında tarih boyunca hep geniş coğrafyalarda konuşulmuştur. Hunların, Göktürklerin, Osmanlının ve kurduğumuz diğer imparatorlukların coğrafi sınırlarını bilenler, bunun böyle olduğu fikrine katılacaklardır.

Yüzyıllardır çok geniş coğrafyalarda yaşayan Türkler, bu süreç içerisinde Çin, Rus, Moğol, Arap, Fars, Rum, Ermeni, Bulgar, Sırp, İtalyan vb. milletlerle iletişim hâlinde olduğu için Türkçe de hem o milletlerin dillerinden kelimeler almış hem de o dillere kendi kelimelerini vermiştir. Dil, genellikle “insanlar arası iletişimi sağlayan...” şeklinde tanımlanır. Büyük bir milletseniz, dünya milletleri ile iletişiminiz de her zaman olacaktır. Türkçe de bu manada büyük bir millet tarafından konuşulan dünyanın büyük dillerinden biri olarak varlığını sürdürmektedir.

Türkçe tarih boyunca bir imparatorluk dili olmuştur. Bu konuya *Türkçenin Sırları* adlı eserinde temas eden Nihat Sami Banarlı, “Her dil imparatorluk dili olamaz çünkü her millet imparatorluk kuramaz.” derken hem dilimizin hem de milletimizin büyüklüğüne işaret etmiştir.

Asırlardır gürül gürül çağlayan dilimiz, Bilge Kağan'ın, Yusuf Has Hacib'in, Yunus'un, Ali Şir Nevâyî'nin, Fuzûlî'nin, Nedim'in, Ömer Seyfettin'in, Yahya Kemal'in ve daha nicelerinin dilinde zirvelere ulaşmış ve doyumsuz tadını kendi konuşurlarına sunmuştur. Geçmişte zaman zaman başka dillerin yoğun etkisi altında kalan Türkçemiz, tarihten getirdiği köklü geçmişi, kudreti, estetiği ve kendisini sevenlerin de desteği ile bu süreçleri bir şekilde atlatmayı başarmıştır.

Türk dili, dün olduğu gibi bugün de vardır. Dilimiz, bütün güzellikleriyle yarın da var olacaktır. Zaman zaman dilimize giren yabancı kelimeler ve “dilde yozlaşma” diye anılan yabancı dillerin dilimizi istilasına meselesi, haklı olarak dil bilinci taşıyan ve Türkçe sevdalısı herkeste kaygılara sebep olmaktadır. Ancak Türkçe, yukarıda da değindiğimiz gibi sıradan bir dünya dili değildir. Dilimiz, bugün yaşadığı ve şikâyet ettiğimiz bazı sıkıntıları geçmişte de yaşamıştır. Fakat berrak bir su gibi şairlerinin ve yazarlarının kaleminden kendisine susamışları besleyen Türkçemiz, günümüze kadar lezzetinden bir şey eksiltmeden varlığını sürdürmüştür. Bu dil, hiç şüphesiz, barındırdığı bütün vitaminleriyle milletimizi beslemeye bundan sonra da devam edecektir.

2021 yılı, Cumhurbaşkanımız tarafından “Yunus Emre ve Türkçe Yılı” olarak ilan edilmiştir. Bilindiği gibi, Yunus Emre, Türkçenin Anadolu'daki ilk büyük temsilcileri arasında yer alan çok önemli bir şairimizdir. 1071 Malazgirt Zafere sonrası hızla Türkleşen Anadolu'da Sultan Veled, Âşık Paşa ve Gülşehri gibi isimlerle birlikte eserleri Batı Türkçesinin ilk örnekleri arasında gösterilen Yunus Emre, bu coğrafyada hem güzel ve duru Türkçenin gerçek bir temsilcisi olmuş hem de Türk tasavvuf edebiyatının Anadolu'daki ilk örneklerini vermiştir.

Yunus Emre ve eserleri, Türk dilinin parlayan incilerindedir. Bu kıymetlerin değeri pek çok kimse tarafından bilinse de Yunus'u yeterince tanımayan ve onun eserlerinden habersiz olanlar da maalesef yok değildir. Türk çocukları, eğitimlerinin çeşitli safhalarında hem Yunus'un hem de Türkçenin diğer önemli temsilcilerinin eserleriyle mutlaka tanıştırılmalıdır. Onlar bu sayede Türkçenin engin denizlerinde neşeli kulaçlar atacaklar ve kendi dillerinin güzelliklerinin farkına bu sayede varacaklardır.

İçinde bulunduğumuz yıl, 70. yaşını kutlayan *Türk Dili* dergisi geçtiğimiz Aralık ve Mart aylarında Türk edebiyatının iki büyük temsilcisi Ömer Seyfettin ve Mehmet Âkif Ersoy için özel sayılar çıkarmıştı. Dergimizin Eylül 2021 sayısı da “Yunus Emre ve Türkçe” özel bölümü ile yayımlanıyor. Bu vesile ile vefatının 700. yılında Yunus Emre'yi rahmetle anıyor, gönderdikleri yazılarla bu özel bölümümüze katkıda bulunan bütün yazarlarımıza teşekkürlerimi sunuyorum. Ayrıca, sürecin yürütülmesindeki destek ve emeklerinden dolayı yazı kurulu üyelerimize de şükranlarımı arz ediyorum.

Prof. Dr. Feyzi ERSOY